

การปาฐกถาพิเศษ

เรื่อง

“ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างไทยและเกาหลี”*

โดย

ฯพณฯ นายอุทัย พิมพ์ใจชน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

วันจันทร์ที่ 11 ตุลาคม 2536

เวลา 09.45 น.

ณ ห้องบอลรูม โรงแรมริเจนท์ ราชดำริ กรุงเทพฯ

ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุชัย พานิชภักดิ์)

ฯพณฯ เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเกาหลีประจำประเทศไทย

และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมรู้สึกยินดีและเป็นเกียรติอย่างยิ่ง ที่ได้รับเชิญให้มากล่าวปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างไทยและเกาหลี” ซึ่งเป็นหัวข้อหนึ่งภายใต้โครงการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง

“บทบาทของสาธารณรัฐเกาหลีต่อประเทศไทย” ที่โครงการเกาหลีศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงศึกษ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับสถาน

* บทปาฐกถาพิเศษ โดย ฯพณฯ นายอุทัย พิมพ์ใจชน ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เนื่องในโอกาสเปิดการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “บทบาทของสาธารณรัฐเกาหลีต่อประเทศไทย” จัดโดยสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันจันทร์ที่ 11 ตุลาคม 2536 ณ ห้องบอลรูม โรงแรมริเจนท์ กรุงเทพฯ

เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเกาหลีประจำประเทศไทย ได้จัดขึ้นในวันนี้

การจัดสัมมนาในครั้งนี้ นับว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะมีส่วนช่วยกระชับและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและเกาหลี ทั้งในด้านการขยายเศรษฐกิจและการเมืองที่มีต่อกันมาเป็นเวลายาวนาน อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาความร่วมมือทางการค้า และการลงทุนระหว่างกันได้อย่างใกล้ชิด บนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกัน

ประเทศไทยแม้จะได้มีการพัฒนาเศรษฐกิจไปมาก แต่ยังคงล้าหลังเมื่อเทียบกับการพัฒนาของเกาหลี ซึ่งประสบผลสำเร็จจนได้ก้าวเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NICs) ซึ่งสิ่งเหล่านี้คงจะไม่ได้หาได้ง่าย นอกจากต้องอาศัยความขยัน มานะ อดทน อันเป็นอุปนิสัยประจำชาติแล้ว การวางแผนที่ดี การตัดสินใจที่ถูกต้อง ความร่วมมือสนับสนุนซึ่งกันและกันระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน ล้วนมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จดังกล่าวนี้ ซึ่งประเทศไทยจะได้ยึดเป็นแบบอย่างและเจริญรอยตามไปสู่ความสำเร็จเช่นกัน

ก่อนที่ผมจะเข้าไปสู่เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเกาหลี จะใคร่ขอกล่าวถึงนโยบายการค้าต่างประเทศของไทยโดยรวม เพื่อเป็นการปูพื้นไปสู่จุดที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองต่อไป

1. นโยบายการค้าต่างประเทศ

จากกระแสการกีดกันทางการค้าของประเทศต่าง ๆ ที่มีแนวโน้มจะรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะเป็นจุดที่ประเทศไทยต้องเริ่มปรับเปลี่ยนแนวทางและท่าทีทางการค้ากับต่างประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยได้กำหนดแนวทางและมาตรการในอันที่จะพัฒนาการค้าต่างประเทศไว้อย่างชัดเจน แนวนโยบายทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญประการหนึ่ง คือ การกระจายตลาดส่งออก ถือเป็นนโยบายหลักของประเทศไทยที่จะต้องหาตลาดใหม่ที่มีศักยภาพมารับสินค้าไทย แทนที่จะพึ่งตลาดอยู่ไม่กี่ตลาด นอกจากนี้ก็ยังมีนโยบายหลักอื่น ๆ ได้แก่ การส่งเสริมการค้าเสรี การส่งเสริมการ

ลงทุน ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดดังนี้

1.1 การกระจายตลาดส่งออก

การค้าต่างประเทศของไทยจะพึ่งพาตลาดส่งออกหลัก ๆ อยู่เพียงไม่กี่ตลาดคือ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ประชาคมยุโรป โดยมูลค่าการส่งออกไปตลาดเหล่านี้สูงถึงร้อยละ 60 ของมูลค่าการส่งออกรวมของไทย ในขณะที่ภาวะเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศดังกล่าวอยู่ในภาวะตกต่ำมาตลอด ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับร้อยละ -1-2 เท่านั้น และประเทศไทยก็ได้ตั้งเป้าหมายการส่งออกไว้เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 15-18 ต่อปี ดังนั้น การที่จะหวังพึ่งตลาดเหล่านี้ถือเป็นเรื่องเสี่ยงต่อการส่งออกของไทย รัฐบาลได้ตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงได้ส่งเสริมให้ภาคเอกชนของไทยหาตลาดใหม่ ๆ ที่มีโอกาสและศักยภาพสูงได้แก่ กลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในจำนวนนี้ประเทศไทยก็เล็งเห็นว่าเกาหลีซึ่งนับว่าภาวะเศรษฐกิจยังอยู่ในเกณฑ์ดีกว่าประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคนี้มีอัตราการเจริญเติบโตปี 2535 ร้อยละ 4.7 ในปี 2536 คาดว่าประมาณ 6.7% จะเป็นประเทศหนึ่งที่มีศักยภาพสูงเช่นกัน ซึ่งไทยน่าจะมีโอกาสขยายการส่งออกให้เพิ่มสูงขึ้นกว่าเดิม

1.2 การส่งเสริมการค้าเสรี

ในด้านการส่งเสริมการค้าเสรีนั้น จะสนับสนุนให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนแข่งขันด้านการผลิต การค้าทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งการปรับปรุงกฎระเบียบทางการค้าให้คล่องตัวและเอื้ออำนวย และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออก โดยรัฐจะเข้าแทรกแซงน้อยที่สุดในกรณีการค้าสินค้าเกษตรและสินค้าที่มีข้อตกลงกับต่างประเทศเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายเท่านั้น

1.3 การปกป้องและรักษาผลประโยชน์ทางการค้า

ในด้านการปกป้องและรักษาผลประโยชน์ทาง

การค้า ประเทศไทยได้ใช้นโยบายการเจรจาเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นการเจรจาระดับทวิภาคี และระดับพหุภาคี โดยส่งเสริมให้มีการเจรจากับประเทศคู่ค้าเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ ทางคู่ทางขยายตลาดและแก้ไขปัญหาทางการค้าระหว่างกัน ในด้าน GATT ก็ได้มีส่วนร่วมในการเจรจาให้การสนับสนุนมาโดยตลอด จุดมุ่งหมายเพื่อให้ผลการเจรจาโดยเร็ว อันจะเป็นผลให้การค้าระหว่างประเทศของโลกเป็นไปโดยเสรียิ่งขึ้น

1.4 นโยบายส่งเสริมการลงทุน

รัฐบาลมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้ชาวต่างประเทศ เข้ามาร่วมลงทุนในประเทศไทย เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าออกไปจำหน่ายต่างประเทศ หรือการใช้ประเทศไทยเป็นประตูในการเข้าสู่อินโดจีน โดยการเสริมสร้างบรรยากาศ และเสถียรภาพของรัฐบาลให้เป็นที่มั่นใจและเอื้ออำนวยต่อนักลงทุน

2. ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างไทย-สาธารณรัฐเกาหลี

มูลค่าการค้า เกาหลีเป็นประเทศคู่ค้าลำดับที่ 7 โดยมีมูลค่าการค้าระหว่างกัน ประมาณร้อยละ 3 ของมูลค่าการค้ารวมของไทย

การส่งออก มูลค่าการส่งออกสินค้าไปเกาหลี ประมาณร้อยละ 6 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด และมีการขยายตัวช่วง 1989-1992 เพิ่มขึ้น แต่เป็นการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง สินค้าที่ส่งออกส่วนมากเป็นสินค้าเกษตร ซึ่งมีสัดส่วนส่งออกประมาณร้อยละ 50 ของการส่งออกทั้งหมดของไทยไปเกาหลี และสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรที่มีมูลค่าของสินค้าไม่มากนัก สินค้าสำคัญได้แก่ น้ำตาล ยางพารา ผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลัง และชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์

การนำเข้า มูลค่าการนำเข้าสินค้าจากเกาหลี ประมาณร้อยละ 4.4 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด และมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในเกณฑ์สูง ในช่วงปี 1989-1992 หรือเพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่าตัว สินค้าที่นำเข้าจากเกาหลี ส่วนมากเป็นสินค้าอุตสาหกรรมและวัตถุดิบ ซึ่งมี

มูลค่าสินค้าค่อนข้างสูง ได้แก่ น้ำมัน ปุ๋ย ปลาทูน่า ผักตบชวา เครื่องใช้ไฟฟ้า และเครื่องจักรต่าง ๆ

ดุลการค้า ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้าเกาหลี เพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมา จาก 306 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 1988 เป็น 1,247 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 1992 หรือเพิ่มขึ้นเกือบ 3 เท่าตัว คิดเป็นร้อยละ 15.5 ของการขาดดุลทั้งหมดของไทย ทั้งนี้ เพราะไทยเพิ่มการนำเข้าเครื่องจักร น้ำมัน (เตาดีเซล) และสินค้าวัตถุดิบ ได้แก่ เหล็กและเหล็กกล้า ผ้าผืน และปลาทูน่า

เมื่อพิจารณาข้อมูลการค้าระหว่างไทยและเกาหลี ข้างต้นแล้ว ดูเหมือนว่าเกาหลีเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญประเทศหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะได้จัดอยู่ในอันดับที่ 7 ซึ่งมีปริมาณการค้าค่อนข้างสูง แต่ที่จริงแล้วปัจจุบันเกาหลีนับเป็นตลาดใหม่ของไทย เนื่องจากเดิมเรามองภาพพจน์ของเกาหลีว่าเป็นคู่แข่งของไทย เพราะเกาหลีมีการผลิตสินค้าส่งออกซึ่งเป็นสินค้าอุปโภค บริโภคคล้ายคลึงกับประเทศไทย และยังมีการใช้มาตรการกำแพงภาษีสำหรับสินค้านำเข้า ทำให้ไทยไม่ได้ให้ความสนใจตลาดเกาหลี ปัจจุบันแนวความคิดดังกล่าวน่าจะเปลี่ยนไป โดยหันกลับมามองว่าเกาหลีน่าจะเป็นตลาดใหม่ ซึ่งเดิมไทยนำเข้าสูงมาก มาเป็นตลาดที่มีคู่ค้าทางและเห็นควรส่งเสริมการส่งออกต่อไปในอนาคต

3. โอกาสในการขยายการค้า

3.1 การส่งออก

เกาหลีเป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติไม่มากนัก จึงได้นำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศเพื่อผลิตเป็นสินค้าออก จนสามารถกลายเป็นประเทศอุตสาหกรรม และทำให้ประชาชนเกาหลีมีอำนาจการซื้อและความต้องการด้านบริโภคสูงขึ้น

การค้าระหว่างไทย-เกาหลี ยังมีศักยภาพที่จะขยายตัวได้อีกมากเพราะสามารถพึ่งพาซึ่งกันและกันได้ทั้งในด้านวัตถุดิบ เทคโนโลยีและความต้องการสินค้า

อย่างไรก็ดี เกาหลีได้มีการคุ้มครองภาคการเกษตรของตนอย่างเด่นชัด ตลอดเวลาหลายปีที่ผ่านมา ดังนี้

- ห้ามนำเข้าสินค้าเกษตรบางอย่าง อย่าง เตี๋ยขาด อาทิ ข้าว เนื้อวัว พริกไทยหอมและกระเทียม เป็นต้น
- กำหนดโควตาการนำเข้าสินค้าบางประเภท การออกกฎระเบียบ การนำเข้าเป็นกรณีพิเศษ
- การกำหนดขั้นตอนที่ซับซ้อนและยุ่งยากในการขอใบอนุญาตนำเข้าสินค้า

จากแรงบีบคั้นจาก GATT และประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา ทำให้เกาหลี พยายามผ่อนคลายนโยบายการคุ้มครองทางการค้าดังนี้

- ประกาศเปิดตลาดนำเข้าสินค้าเกษตร (ยกเว้นข้าว) ถึง 131 รายการ ภายในช่วงเวลา 3 ปี (2535-2537) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่เกาหลีผลิตได้ไม่มากนัก มีคุณภาพและราคาในระดับใกล้เคียงกับตลาดโลก หรือชาวเกาหลีไม่นิยมบริโภค
- แผนที่จะประกาศเปิดตลาดนำเข้าสินค้าเกษตรในช่วงปี 2538-2540

โอกาสการส่งออกสินค้าของไทยจากการเปิดตลาดดังกล่าวมีดังนี้

1) สินค้าเกษตรจะส่งออกได้มากขึ้น เพราะเกาหลีเป็นคู่ค้าสำคัญสำหรับสินค้าเกษตรจากไทย ทำให้ไทยสามารถขยายตลาดสินค้าเกษตรในเกาหลีได้มากขึ้น

2) สินค้าอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูงส่งออก ได้แก่ สินค้าเครื่องสักรภัณฑ์ อัญมณีและเครื่องประดับ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์พลาสติก เครื่องหนัง ดอกไม้ประดิษฐ์

3) สินค้าที่มีศักยภาพในการขยายการค้าในตลาดเกาหลี ได้แก่ แป้งมันสำปะหลัง มันสำปะหลังอัดเม็ด ไก่แช่แข็ง กุ้งแช่แข็ง ปลาทูน่ากระป๋อง ผลิตภัณฑ์ยางพารา อัญมณีและเครื่องประดับ ผักและผลไม้กระป๋อง เป็นต้น

อีกทั้งการเจรจาขอลดภาษีซึ่งจะมีผลสรุปในปลายปีนี้ ซึ่งถ้าการเจรจาขอลดภาษีประสบผลสำเร็จ ก็จะมีผลทำให้การค้าทั่วโลกเป็นไปอย่างเสรี ไทยจะสามารถส่งออกแป้งมันสำปะหลังซึ่งจะสามารถช่วยเกษตรกรจำนวนมากที่กำลังประสบปัญหาในการส่งออกไปประชาคมยุโรป แปรรูปมาเป็นแป้งมันสำปะหลังส่งไปขายเกาหลีได้มากขึ้น

3.2 การนำเข้า

ประเทศไทยไม่ได้มองว่าเกาหลีจะเป็นแหล่งส่งสินค้าออกของไทยแต่เพียงอย่างเดียว แต่ได้ให้ความสำคัญการนำเข้าจากเกาหลีเช่นกัน เพราะเกาหลีจะเป็นแหล่งที่จะ Supply วัตถุดิบและเครื่องจักร อุปกรณ์ที่สำคัญให้กับไทยด้วย อาทิ น้ำมัน ปุ๋ย ปลาทูน่า ผ้าผืนต่างๆ อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า โดยเฉพาะผ้าผืนของเกาหลีมีกรรมวิธีการทอ การฟอกย้อมที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพดี และราคาถูก หากมีการนำเข้ามาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกไปยังต่างประเทศก็จะช่วยลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าการส่งออกของไทยได้ด้วย

3.3 การลงทุน

การลงทุนระหว่างกันก็จะมีส่วนช่วยให้การค้าขยายตัวขึ้นได้ทางหนึ่ง และขณะนี้เกาหลีเริ่มสนใจที่จะไปลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้น แต่เมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศอาเซียนแล้ว เกาหลีมาลงทุนในประเทศไทยเป็นลำดับที่ 4 ทั้งนี้อาจจะเพราะฝ่ายเกาหลีเองไม่มีความสนิทสนมคุ้นเคยกับไทยเท่าที่ควร ส่วนปัญหาทางด้านประเทศไทยเองในเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน การจราจรติดขัด ฯลฯ ก็อาจจะเป็นอุปสรรค ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็ได้อกล่าวไว้ในตอนต้นบ้างแล้วว่ารัฐบาลได้มีนโยบายอย่างไร และจะกล่าวในตอนต่อไปว่าสิ่งที่รัฐบาลได้

ดำเนินการแล้วและจะดำเนินต่อไป เพื่อส่งเสริมและชักจูงเกาหลีให้มีส่วนร่วมการลงทุนกับไทยเพิ่มมากขึ้น

4. การดำเนินการของภาครัฐบาล ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง ไทย-เกาหลี

จากที่กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า ปัญหาและอุปสรรคทางการค้าระหว่างไทยกับเกาหลียังมีอยู่มาก ทั้งจากฝ่ายไทยเองและฝ่ายเกาหลีด้วย ซึ่งประเทศไทยก็ได้พยายามที่จะหาทางแก้ไขและลดอุปสรรคดังกล่าว ตลอดจนการดำเนินการร่วมกันทั้งภาครัฐบาลและเอกชน สิ่งที่ทำเนิการแล้วและอยู่ระหว่างดำเนินการคือ

4.1 การเจรจากับเกาหลีได้ใช้เวทีการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า (JTC) ซึ่งเพิ่งจัดประชุมไปเมื่อ 10-11 สิงหาคม 2536 ณ กรุงโซล ซึ่งผมเองได้เป็นหัวหน้าคณะในครั้งนี้อย่าง ได้มีการเจรจาปัญหาการค้ากันหลายเรื่อง โดยเฉพาะปัญหาการขาดดุลกับเกาหลีมีจำนวนสูงมาก ซึ่งผลการเจรจาเป็นที่น่าพอใจ โดยฝ่ายเกาหลีรับที่จะพิจารณาเปิดตลาดและลดอุปสรรคการนำเข้าสินค้าจากไทย นอกจากนี้ทางฝ่ายไทยเองก็จะเปิดโอกาสทางการค้า การลงทุนต่อเกาหลีมากขึ้น

4.2 การจัดส่งคณะทำงานร่วมเดินทางไปเจรจากับเกาหลี เพื่อแก้ไขปัญหาลดอุปสรรคการส่งออกสินค้า ซึ่งได้มีการดำเนินการไปแล้ว ได้แก่ เมลามีนและข้าวโพดหวาน

4.3 นอกจากนี้รัฐบาลได้ปรับระบบการเงินภาษีต่าง ๆ เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับการค้าและผู้ลงทุน อาทิ

1) ปรับโครงสร้างภาษี

ลดภาษีการนำเข้าวัตถุดิบที่มีความจำเป็นต่อการผลิตอุตสาหกรรมภายในประเทศ เช่น เหล็กและเหล็กกล้า เครื่องจักรและอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

2) อนุญาตให้มีเงินทุนหมุนเวียนเข้าประเทศได้โดยเสรี ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวทางด้านการค้า

3) นำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ (VAT) ตั้งแต่ปี 2535 เพื่อแก้ไขปัญหาการเก็บภาษีซ้ำซ้อน

4) การก่อตั้ง EXIM Bank เพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการส่งออกและการนำเข้าสินค้าให้คล่องตัวขึ้น

5) การสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน
ส่งเสริมให้มีการลงทุนด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้ทันกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศหลายโครงการ ได้แก่ การติดตั้งโทรศัพท์ 3 ล้านเลขหมาย โครงการถนนสี่ช่องทางผ่านลาว เขมร และเวียดนาม โครงการสร้างสนามบินพาณิชย์ที่หนองงูเห่า ตลอดจนการสร้างระบบไฟฟ้า น้ำประปา เพื่อรองรับอุตสาหกรรมที่จะขยายตัวในอนาคตด้วย

4.4 สนับสนุนและร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดคณะผู้แทนการค้าไปเยี่ยมเยียนกันบ่อยครั้งขึ้น เพื่อสร้างความคุ้นเคยและหาช่องทางขยายการค้า การลงทุนระหว่างกัน โดยการสร้างบรรยากาศการลงทุนดังกล่าว นอกจากนี้รัฐบาลยังมีนโยบายที่จะไม่ทำการค้าแต่จะสนับสนุนให้เอกชนทำการค้าโดยตรง โดยการให้ข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์ อาทิเช่น การจัดสัมมนา การจัดงานแสดงสินค้า เป็นต้น

สรุป

โดยที่เกาหลีเดิมเป็นตลาดที่ค่อนข้างปิด แต่ในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมาได้มีนโยบายเปิดตลาดและประชาชนเริ่มมีรายได้สูง ดังนั้นในอนาคตเกาหลีน่าจะเป็นตลาดที่สำคัญ การที่ได้มีโอกาสพบปะเจรจาและแจ้งความต้องการและปัญหาอุปสรรคของไทยให้เกาหลีทราบ ในช่วงที่อยู่ระหว่างการพิจารณาเปิดตลาดเช่นนี้ย่อมจะมีโอกาสที่สินค้าไทยได้รับการพิจารณาตามสมควร และจำเป็นต้องมีการผลักดันอย่างต่อเนื่องและในหลายระดับต่อไป

ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย

ผมได้ใช้เวลาในการบรรยายในหัวข้อ “ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้า ระหว่างไทยและสาธารณรัฐเกาหลี” มาพอสมควรแล้ว ผมหวังว่าในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการรวมกลุ่มกันเพื่อพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าในแต่ละภูมิภาค และมีแนวโน้มการแข่งขันและการกีดกันทางการค้าที่กำลังมีบทบาทสำคัญในการค้าของโลกมากขึ้น ดังนั้น

การสัมมนาในวันนี้จึงเป็นนิมิตหมายอันดีของการร่วมมือกัน ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลี ในการที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุน ให้บังเกิดผลอย่างจริงจัง ซึ่งจะเป็ผลดีต่อชาติและประชาชนของทั้งสองประเทศต่อไป

ขอบคุณ

จ่านักหอสมุด